

DE WENS VAN KONING MIDAS

Metamorphoses XI, 100-145

Voor wat hoort wat

De god gaf hem de kans om een wens te doen, welgekomen maar onnuttig besteed, uit vreugde dat zijn pleegvader terug was.

En hij, van wie je kon verwachten dat hij het geschenk slecht zou benutten, sprak: "Maak dat alles wat ik aanraak (met mijn lichaam) verandert in donkergeel goud." Bacchus stemde met die wens in en vervulde de schadebrengende wens en hij was bedroefd dat hij geen betere dingen gevraagd had.

De proef op de som

Blij ging hij weg en de Berecynthische godenzoon verheugde zich in die ramp en testte de betrouwbaarheid van de belofte uit door van alles aan te raken.

Hij kan nauwelijks zijn ogen geloven, hij trok van de lage kruin een groene tak van een steeneik: de tak werd van goud!
Van de grond raapte hij een steen op: ook die steen verbleekte van het goud; hij raakte een aardkluit aan: door de macht van die aanraking werd de kluit een goudklomp; van rijp koren plukte hij wat aren af: goud was zijn oogst; hij hield een stuk fruit vast, geplukt van de boom: je zou denken dat de Hesperiden hem hadden gegeven; wanneer hij naar de hoge deurposten de vingers uitsteekt, schijnen de deurposten te stralen.
Als hij zijn handen waste in stromend water, zou het water dat uit zijn handpalmen stroomt zelfs Danaë kunnen verleiden.

De ontzuivering

Nauwelijks kon hij zijn hoop bevatten in zijn geest, terwijl hij zich alles voorstelde als van goud. Dienaren dekten voor hem in zijn vreugde de tafel opgestapeld met gerechten, die geen geroosterd graan misten: maar toen, hetzij hij met zijn rechterhand de geschenken van Ceres had aangeraakt, stonden de geschenken van Ceres stijf; hetzij hij zich klaarmaakte om de gerechten met begerige tanden te kauwen, omsloot een laag dondergeel metaal de gerechten, toen hij erin beet; hij had wijn gemengd met zuiver water: je had vloeibaar goud door zijn open mond kunnen zien vloeien.
Overdonderd door dit nieuwe onheil, tegelijk rijk en ongelukkig, wenste hij zijn rijkdom te ontvluchten en wat hij net nog had gewenst, haat hij nu. Geen enkele overvloed stilt zijn honger, een droge dorst schroeit zijn keel en verdiend wordt hij gefolterd door het gehate goud.
Toen hief hij zijn handen en stralende armen ten hemel en sprak: "Schenk vergiffenis, vader Lenaeus, we hebben een vergissing begaan, maar heb medelijden, smee ik u, en ontruk mij van dit prachtige kwaad."

Eind goed, al goed

De goddelijke wil is zacht: Bacchus genas hem die zijn fout toegaf
en maakte de te goeder trouw gegeven geschenken van de overeenkomst ongedaan.

"Om niet omloten te blijven door dat onterecht gewenste goud,
sprak hij, ga naar de rivier die vloeit nabij het grote Sardes
en trek over de bergrug het vloeiende water tegemoet
totdat je aankomt bij de bron van de rivier,
en stop je hoofd in de bruisende bron, waar die overvloedig
naar buiten stroomt, en spoel met je lichaam ook je misdrijf weg."

De koning dompelde zich, zoals bevolen, in het water: een gouden kracht kleurde
de rivier en vloeide van het menselijke lichaam over op de stroom.

Nu nog, hoewel het zaad al van een oude (goud)ader is opgenomen,
zijn de akkers stijf van het goud en bleek van de natte (goud)klompen